

August Kimpfen (°1893-†1940) omstreeks 1914 in het uniform van het 2e Regiment Grenadiers. (collectie fam. Kimpfen)

Het kan haast niet anders of Gust moet zich op slag terug in een moordend artilleriebombardement aan de IJzer hebben gewaand.

Lang kon het niet meer duren voor de Duitse horden in Paal zouden verschijnen, zoveel was duidelijk. De familie Kimpfen vreesde het ergste. Dus wilden ze te allen prijze uit de handen van de geweldenaars blijven. Daarom besloten ze, zoals zovele andere gezinnen, om niet thuis te blijven en er niet lijdzaam te wachten op de invallers. Ze spanden het paard in de kar en voorzagen in het allernoodzakelijkste. Samen met zus en broer Lemmens - tante Maria en nonkel Louis voor de kinderen - vertrokken ze, in de hoop uit het blikveld van de agressor te blijven. Ze zouden pas naar huis terugkeren, als de verwachte storm was overgewaaid¹⁰.

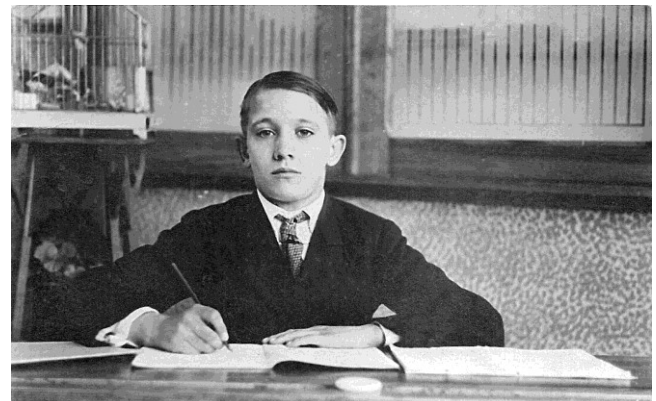
Het ging westwaarts, richting de Vleugt. Wellicht trokken ze op pad zonder vooraf gekende vaste bestemming en niet wetend waar het lot hen zou brengen. Om niet te veel in het oog te springen en ook omdat op de grotere wegen het militaire verkeer een drukte van jewelste veroorzaakte,

¹⁰ Wellicht omwille van de leeftijd gingen de ouders van Gust Kimpfen en het gezin van zijn jongere broer Jef, die met vrouw en twee peutertjes inwoonden op de ouderlijke hoeve, niet mee op de vlucht.

stuurden ze paard en kar over veld- en boswegels. Ver weg van huis kwamen ze voorlopig niet. Via 't Roth en de Vleugt bereikten ze Engsbergen. Daar zochten de Kimpens een onderkomen voor de nacht. Ze vonden het in een boerderij bij een collega landbouwer. Alleen waren ze er allerminst, want ze ontmoetten er onder meer de hen goed bekende families van Gerard Bervoets (Wies) en Jozef Moons (François). Ze brachten er hun eerste vluchtnacht door, nauwelijks een vijftal kilometer van hun startoord verwijderd.

Maria Kimpfen (°1925-†1940).

Louis Kimpfen (°1926-†2001) in het zevende leerjaar (1939).

*Regina Kimpfen (°1929-†1940).
(foto's collectie fam. Kimpfen)*

Hoewel het verhaal gaat dat de Kimpens eraan dachten tot in Frankrijk te trekken - misschien kende vader Gust Kimpen nog een schuiladres ergens in Noord-Frankrijk, ver achter het IJzerfront - bestaat het vermoeden dat het toch een bewuste keuze van de vluchtelingen was om zich min of meer in de buurt van hun woonplaats schuil te houden. Zo kon er te allen tijde iemand over en weer gestuurd worden om de toestand op het thuisfront op te nemen en om zo nodig de achtergebleven beesten te verzorgen¹¹. Wel zouden de wegen van de Kimpens en die van de Bervoetsen en Moonsen scheiden in Engsbergen. Misschien vernamen eerstgenoemden dat de Engsbergse parochieherder en zijn zusters de wijk hadden genomen naar het nabijgelegen Okselaar. Hoe dan ook, de familie Kimpen besloot op zaterdag nog enkele kilometers verder westwaarts te trekken.

Van Engsbergen ging het dus verder tot in Okselaar. Een matige bries uit het noorden maakte het voor de vluchtelingen gevoelig frisser dan de dag voordien. Maar de zon bleef gelukkig op post. Nog steeds waren ze te voet nauwelijks een uurtje of twee van huis verwijderd. Waarschijnlijk bereikte het gezelschap Okselaar op zaterdag 12 mei¹². Daar aangekomen zijn ze ongetwijfeld getuige geweest van de drukke militaire bewegingen nabij het *wit kasteeltje* (het Arendschoth¹³). De bedrijvigheid in en om de oorlogscommandokwartieren van de 6Di en 6A moet er indrukwekkend zijn geweest en –

---

¹¹ Wellicht kon de familie Kimpen rekenen op de thuisgebleven ouders en broer Jef voor het melken van de koeien e.d.

¹² Tot op vandaag is het niet helemaal duidelijk of de familie Kimpen op zaterdag 11 mei dan wel op zondag 12 mei in Okselaar toekwam.

¹³ Het *wit kasteeltje*, dat de vluchtelingen uit Paal in Okselaar zagen, was meer dan waarschijnlijk het Arendschoth. Tot aan de grondige renovatie in 1978-1979 waren de muren van het gebouw grotendeels bezet met een witte kalklaag. Bij de renovatie werd het witte bezetsel verwijderd.

wie weet – een gevoel van bescherming hebben opgeroepen. Hoe dan ook, de vluchtelingen belandden via de Vorsche Kweekstraat¹⁴ en de Treullekensstraat¹⁵ op de Weg naar Averbode¹⁶.

‘Villa Elvire’

Aan de Weg naar Averbode, een nogal smalle, onverharde zandbaan, stonden in 1940 welgeteld vier huizen. Links van de weg (richting Averbode), tegenover de Kompaniestraat, woonde het landbouwersgezin van Louis en Hortensia Meeus-Janssens (*Louis van Zjokes en Stanske*) met hun vier kinderen in een langgevelhoeve van Zichemse steen¹⁷. Honderd meter verder, rechts van de weg, stond een oud leegstaand bouwsel al enkele jaren te verkommeren. Het betrof een hoevetje in steen en leem uit de negentiende eeuw. Het pand was eigendom van de erven Adrianus en Coleta Nuyts-Peetermans. Adrianus zelf overleed in 1926. Hij was in de streek beter gekend als *Jaune Poemp*. Zijn weduwe Coleta overleefde haar man elf jaar en bereikte de gezegende leeftijd van 91 jaar. Heel hun leven bleven Adrianus en Coleta eenvoudige landbouwers.

---

¹⁴ Vorsche Kweekstraat: nu de Pastoor Brissacstraat tussen de Turnhoutsebaan en de Brabantsebaan.

¹⁵ Treullekensstraat: nu de Pastoor Brissacstraat tussen de Brabantsebaan en de Tessenderlobaan.

¹⁶ Weg naar Averbode: nu de Pastoor Brissacstraat tussen de Tessenderlobaan en de Vorststraat. De Weg naar Averbode liep aan de overkant van de Vorststraat als karrenspoor door naar de Uilenkoploop. Het was een veelgebruikte verbindingsweg tussen Okselaar en Averbode. (De huidige Averbodeweg heette toen De Kerkweg.)

¹⁷ Na WOII trouwde Marie, de dochter van Louis Meeus, met Emiel Geyskens (*Mil van de Baud*). In 1951 vestigde het jonge koppel zich in de ouderlijke woning van Marie. Mil schafte zich een dorsmolen aan, waarmee hij bij boeren in de streek ging dorsen. Sindsdien spreekt men in Okselaar van ‘*bij Mil van de Baud*’, als men het over de bewuste hoeve aan de Pastoor Brissacstraat heeft.

Emma Verheyen-Theys, omstreeks 1945 aan haar woning in de Pastoor Brissacstraat 52. (collectie Omer Thielens)

Lemen hoeve van Louis De Ceulaer (De Noene) aan de Pastoor Brissacstraat omstreeks 1950. Schuin tegenover deze hoeve (uiterst links op de foto) had het drama plaats. Op de voorgrond: Omer Thielens. (collectie Omer Thielens)

In Okselaar noemde men hun bouwvallige hoeve wel eens spottend de *Villa Elvire*. Kinderen uit de omgeving gingen er graag ravotten en speelden met potten en pannen en andere oude rommel die er was achtergebleven¹⁸. Tijdens de mobilisatie hadden er nog Belgische soldaten gebivakkeerd in de schamele leegstand.

Vijftig meter voorbij de *Villa Elvire* bewoonden Petrus en Emma Verheyen-Theys (*Piër Neut en Emma van Belle Mie*) met vijf jonge kinderen een eigentijdse, bakstenen gezinswoning¹⁹. Schuin daartegenover, dicht tegen de straat aan, stond nog het lemen hoevetje van Louis De Ceulaer (*de Noene*)²⁰. Ook dit pand bood onderdak aan een groot gezin.

De familie Kimpen besloot de nacht van zaterdag op zondag door te brengen in Okselaar. De verlaten *Villa Elvire* bood een kans op onderdak. In de schuur, waar tot de week voordien nog Belgische

soldaten hadden gebivakkeerd, spreidde men wat dekens over het stro en klaar was het bed voor de nacht. Zondag 12 mei was Sinksendag. Het is best mogelijk dat de Kimpens hun zondagsplicht vervulden in Okselaar. Van aan de *Villa Elvire* kwam men in enkele minuten tot bij de kerk en pastoor Dom was in Okselaar gebleven. Hij had er zelfs het gezelschap gekregen van zijn collega uit Engsbergen.

¹⁸ De bouwval van *Jaune Poemp* stond op het nu onbebouwde perceel tussen nr. 47 en nr. 49 in de (huidige) Pastoor Brissacstraat.

¹⁹ Vandaag is de woning van Petrus en Emma Verheyen-Theys het nr. 51 aan de Pastoor Brissacstraat.

²⁰ Na WO II bouwde zoon Gerard De Ceulaer met zijn vrouw Malvine een woonhuis in de tuin achter het ouderlijke hoevetje. Enkele jaren geleden werd ook dat huis afgebroken.